

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.401.003.05.2015
P/15/079

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/079 – Realizacja programu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Barbara Madejska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93749 z 9 lutego 2015 r. 2. Anna Kępa-Biraga, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93755 z 11 lutego 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Wadowicach ¹ , ul. Batorego 2, 34-100 Wadowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bartosz Kaliński, Starosta Wadowicki ² (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ realizację programu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”⁴ w powiecie wadowickim w latach 2010-2015⁵. Projekt został zrealizowany efektywnie i skutecznie.

Powiat wadowicki prawidłowo przygotował się do realizacji projektu. Wzięły w nim udział wszystkie technika i zasadnicze szkoły zawodowe, dla których Powiat jest organem prowadzącym. Na podstawie przeprowadzonych analiz zajęcia zostały dostosowane do branż i zawodów, w których kształciły szkoły zawodowe. Przyjęte do realizacji zadania były zgodne z zainteresowaniami uczniów oraz potrzebami rynku pracy. W okresie realizacji projektu w 5 zespołach szkół wprowadzono 8 nowych kierunków kształcenia.

Całkowite koszty realizacji projektu w Powiecie wynosiły 7 213,6 tys. zł⁶, co stanowiło ok. 5% łącznego budżetu projektu w województwie małopolskim. Koszty realizacji programów rozwojowych przypadające na poszczególne zespoły szkół wynosiły od 0,5% do 17%. Ogólny średni koszt udziału jednego uczestnika w projekcie do 31 grudnia 2014 r. wynosił 479 zł. W ramach programów rozwojowych szkół największe wydatki poniesiono na kursy podnoszące kwalifikacje oraz zakup wyposażenia.

W ramach programów rozwojowych szkół zorganizowano i przeprowadzono takie zadania jak kursy kwalifikacyjne, zajęcia wyrównawcze i rozwijające, zajęcia z doradztwa zawodowego, staże-wizyty zawodoznawcze oraz 4 tygodniowe staże wakacyjne. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. wzięło w nich udział 13 797 uczestników⁷, w tym 7 170 kobiet i 6 627 mężczyzn⁸. Ponadto 42 uczniów uczestniczyło w zadaniu pn. „Współpraca ponadnarodowa”. Dla wszystkich typów szkół biorących udział w projekcie zakupiono nowoczesny sprzęt

¹ Dalej: Starostwo.

² Dalej: Starosta.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dalej: program lub projekt.

⁵ Do 29 maja 2015 r.

⁶ Koszty poniesione do 31 grudnia 2014 r. oraz koszty planowane na 2015 r.

⁷ Niektórzy uczniowie brali udział w kilku zadaniach.

⁸ Odpowiednio 52% i 48%.

techno-dydaktyczny. W Powiecie osiągnięto wszystkie założone wskaźniki realizacji projektu.

Pomimo spadającej liczby uczniów w szkołach zawodowych Powiatu, odsetek uczniów klas pierwszych w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych w stosunku do ogólnej liczby absolwentów gimnazjów na terenie Powiatu pozostawał na zbliżonym poziomie, tj. średnio 55%. Wskaźnik przystępowania uczniów do egzaminów zawodowych zarówno w technikach, jak i zasadniczych szkołach zawodowych, nie podlegał sporym wahaniom w badanym okresie. W technikach różnice wynosiły do 6 punktów procentowych, a w zasadniczych szkołach zawodowych do 5. Podobnie było w przypadku zdawalności egzaminów zawodowych, gdzie różnice wynosiły do 8 punktów procentowych w technikach i 12 w zasadniczych szkołach zawodowych. W całym badanym okresie zdawalność egzaminów zawodowych w obu typach szkół kształtowała się powyżej średnich zdawalności na terenie województwa małopolskiego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zgodność przyjętych celów programu z potrzebami beneficjentów oraz monitorowanie i zarządzanie projektem

Opis stanu faktycznego

Umowa partnerska na realizację projektu została podpisana w czerwcu 2010 r. na okres od czerwca 2010 r. do 31 grudnia 2014 r. Uczestnictwo w projekcie zostało przedłużone do września 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 8-21, 61-87, 216-291, 475-483)

Projektem objęto wszystkie szkoły ponadgimnazjalne, dla których organem założycielskim jest Powiat, tj. 8 zespołów szkół oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kalwarii Zebrzydowskiej, prowadzących kształcenie w 7 technikach zawodowych oraz 9 zasadniczych szkołach zawodowych⁹.

(dowód: akta kontroli str. 22-60, 216-219, 292-302, 475-483)

Starosta Wadowicki – odnośnie dokumentów, danych i analiz z jakich korzystano, przygotowując udział powiatu wadowickiego w projekcie – wyjaśnił, że: *Przed przystąpieniem do projektu Powiat Wadowicki współpracował z szkołami ponadgimnazjalnymi prowadzącymi kształcenie zawodowe. Już od 2007 roku przygotowywano koncepcję kształcenia zawodowego w Powiecie, dostosowaną do aktualnych potrzeb na rynku pracy. Koncepcja ta możliwa była po szczegółowej diagnozie szkolnictwa zawodowego w oparciu o opracowaną analizę zawodów w poszczególnych szkołach. Na podstawie dokumentów, takich jak Strategia Powiatu, coroczne wyniki zewnętrznych egzaminów zawodowych w Powiecie Wadowickim, jak i w Małopolsce, podawane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną, opracowania otrzymywane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Powiatowego Urzędu Pracy, informacje otrzymane od dyrektorów szkół z rad pedagogicznych, zespołów przedmiotowych funkcjonujących w szkołach, kontaktach z przedsiębiorcami, w których realizowana jest praktyka zawodowa, ankiet wypełnianych przez uczniów, danych demograficznych w poszczególnych gminach, opracowano w 2010 r. harmonogram działań w projekcie na poszczególne lata.*

W Starostwie przygotowano prezentacje dotyczące kształcenia zawodowego na terenie Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 513-539, 639-686)

Według Starosty Wadowickiego: *Wybór sześciu branż oparty został o aktualne w 2010 r. zawody funkcjonujące w poszczególnych szkołach. Uznaliśmy, że wsparciem należy objąć każdego ucznia technikum czy zasadniczej szkoły zawodowej kształcącego się w szkole ponadgimnazjalnej. Kierunki kształcenia uruchamiane w szkołach są odpowiedzią na zapotrzebowanie lokalnego środowiska oraz zgodne z potrzebami rynku pracy. Ważnym czynnikiem przy wyborze branż było również wyposażenie dydaktyczne w szkołach oraz funkcjonowanie ośrodków egzaminacyjnych w poszczególnych placówkach.*

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

⁹ Dalej: zsz.

Projektem zostały objęte następujące branże zawodowe: usługowa, turystyczno-gastronomiczna, mechaniczno-mechatroniczna, budowlana, informatyczno-elektroniczna, rolno-przetwórcza.

W ramach poszczególnych branż projektem objęto następujące zawody: elektromechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, kelner, kucharz (poprzednio kucharz małej gastronomii¹⁰), mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych, mechanik pojazdów samochodowych, monter robót wykończeniowych w budownictwie, monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych, murarz-tylnik, piekarz, sprzedawca, stolarz, tapicer, technik architektury krajobrazu, technik budownictwa, technik ekonomista, technik elektronik, technik elektryk, technik geodeta, technik handlowiec, technik hotelarstwa, technik informatyk, technik logistyk, technik mechanik, technik mechanizacji rolnictwa, technik obsługi turystycznej, technik organizacji reklamy, technik pojazdów samochodowych, technik spedytor, technik technologii drewna, technik technologii odzieży, technik żywienia i usług gastronomicznych (poprzednio technik organizacji usług gastronomicznych, technik żywienia i gospodarstwa domowego, kucharz¹¹).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach¹² oraz Barometru zawodów¹³ corocznie jako zawody nadwyżkowe wykazywano m.in. następujące zawody: technik ekonomista, sprzedawca, technik budownictwa, technik mechanik, murarz.

(dowód: akta kontroli str. 300, 307-317, 352-445)

Opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach¹⁴ „Program przeciwdziałaniu bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2009-2013” nie zawierał żadnych zapisów dotyczących współpracy PUP ze szkołami zawodowymi oraz Powiatem w przedmiotowym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 88-215, 292-300, 352-441, 494-510)

W latach 2010-2014 w 5 zespołach szkół uruchomiono 8 nowych kierunków kształcenia zawodowego:

- w 2010 r.: technik organizacji reklamy (Zespół Szkół nr 1 w Andrychowcu);
- w 2012 r.: technik budownictwa (Zespół Szkół nr 1 w Andrychowcu), technik spedytor (Zespół Szkół nr 1 w Andrychowcu), technik organizacji reklamy (Zespół Szkół w Kalwarii Zebrzydowskiej), technik pojazdów samochodowych (Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Radoczu);
- w 2013 r.: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (Zespół Szkół nr 1 w Wadowicach), technik usług fryzjerskich (Zespół Szkół nr 2 w Andrychowcu);
- w 2014 r.: technik cyfrowych procesów graficznych (Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Radoczu).

(dowód: akta kontroli str. 292-299, 340-351)

Starosta wyjaśnił, że przy uruchamianiu nowych kierunków kształcenia kierowano się analizą lokalnego i krajowego rynku pracy, dysponowaniem odpowiednią kadrami pedagogicznymi i bazą dydaktyczną, zainteresowaniami uczniów, uatrakcyjnieniem oferty szkolnej.

(dowód: akta kontroli str. 633-638)

W okresie objętym kontrolą nie zlikwidowano żadnego kierunku kształcenia. Dokonano zawieszenia kierunków z powodu braku naboru wynikającego z braku zainteresowania tymi kierunkami. Wśród tych kierunków były:

- w 2010 r.: operator obróbki skrawaniem (w 1 zsz), obuwnik (w 1 zsz);
- w 2011 r.: mechanik pojazdów samochodowych (w 1 zsz), technik technologii odzieży (w 1 technikum), technik agrobiznesu (w 1 technikum), technik ekonomista (w 1 technikum);

¹⁰ W związku z wprowadzeniem zmian w szkolnictwie zawodowym od 1 września 2012 r. oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7 ze zm.) nazwę zawodu kucharz małej gastronomii zmieniono na kucharz.

¹¹ W związku z reformą szkolnictwa zawodowego (zobacz przypis 10) zawody technik organizacji usług gastronomicznych, technik żywienia i gospodarstwa domowego, kucharz zostały połączone w jeden zawód, który otrzymał nazwę technik żywienia i usług gastronomicznych.

¹² <http://www.up.wadowice.pl/urzed/monitoring.html>.

¹³ <http://www.barometr.obserwatorium.malopolska.pl/powiaty>.

¹⁴ Dalej: PUP.

- w 2012 r.: technik technologii odzieży (w 1 technikum), technik handlowiec (w 1 technikum);
  - w 2013 r.: piekarz (w 1 zsz), technik architektury krajobrazu (w 1 technikum);
  - w 2014 r.: elektromechanik pojazdów samochodowych (w 1 zsz).
- (dowód: akta kontroli str. 292-299, 340-351)

Powiatowa Rada Zatrudnienia w Wadowicach wydała pozytywne opinie dotyczące nowych kierunków kształcenia w zawodach, które zostały uruchomione w latach 2010-2014.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Krakowie wyraziła opinie w sprawie uruchomienia kształcenia dotyczącego 2 nowych kierunków uruchomionych w latach 2010-2014. Kierunek technik cyfrowych procesów graficznych uruchomiony w 2014 r. uzyskał pozytywną ocenę Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Krakowie, a kierunek technik usług fryzjerskich uruchomiony w 2013 r. – negatywną.

(dowód: akta kontroli str. 292-299, 340-351)

Podmioty prowadzące zajęcia zostały zobowiązane do przeprowadzenia oceny merytorycznej przebiegu kursu poprzez przeprowadzenie ankiet. Wyniki oceny oraz kserokopie ankiet były dostarczane do Starostwa wraz z pozostałą dokumentacją. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wskazywały na wzrost ocen końcowych w przypadku zajęć wyrównawczych. Z kolei kursy kwalifikacyjne zostały ocenione pozytywnie przez uczestników. Ewaluację wewnętrzną prowadzono corocznie, a jej wyniki przedstawiane były na posiedzeniu Rady Powiatu. Ewaluację projektu przeprowadził także podmiot zewnętrzny wśród nauczycieli i uczniów w 2012 r. oraz w 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 89-215, 446-458, 492, 551, 556, 559-575)

Starosta Wadowicki wyjaśnił, że: *Kontrole przeprowadzane zostały przez Urząd Marszałkowski w Krakowie w trakcie realizacji projektu (dokumentację w tym zakresie posiada UM) oraz przeprowadzono hospitacje zajęć i kursów przez liderów szkolnych. Kontrolą i hospitacjami objęto: zajęcia dodatkowe, kursy i staże wakacyjne u przedsiębiorców. Jakość realizowanych zadań była przedmiotem badań przez pracowników Biura Projektu poprzez analizę ankiet wypełnianych przez uczniów oraz tzw. ewaluację wewnętrzną i zewnętrzną, a także otrzymywanych od liderów sprawozdań. Z uwagi na brak kompetencji w zakresie przeprowadzania kontroli kursów, staży i zajęć dodatkowych Powiat Wadowicki nie dokonywał kontroli zadań w czasie ich trwania. Kontroli podlegała dokumentacja składana przez Wykonawców do Biura Projektu zgodnie z wymogami SWIZ.*

(dowód: akta kontroli str. 89-215, 513-539)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie. Za dobrą praktykę należy uznać przeprowadzanie ankiet wśród uczestników kursów kwalifikacyjnych.

2. Efektywność programu

Opis stanu
faktycznego

Projektem objęto wszystkie zespoły szkół ponadgimnazjalnych oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kalwarii Zebrzydowskiej, dla których Powiat był organem założycielskim. Prowadziły one kształcenie w 7 technikach oraz 9 zasadniczych szkołach zawodowych. Dwie zsz – z powodu braku naboru – zakończyły udział w projekcie, tj. Zespół Szkół nr 1 w Andrychowie z dniem 1 września 2012 r. oraz w Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kalwarii Zebrzydowskiej z dniem 1 sierpnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 292-302)

Do 31 grudnia 2014 r. łączne koszty projektu w powiecie wyniosły 6 611 211 zł, z czego:

- 5 861 408 zł stanowiły koszty realizacji programów rozwojowych szkół¹⁵, tj. 89% łącznych kosztów,
- 749 803 zł stanowiły koszty zarządzania projektem, tj. 11%.

¹⁵ Dalej: PRS.

Udział kwoty dofinansowania oraz wkładu własnego wyniósł, odpowiednio, 87,25% i 12,75%.

(dowód: akta kontroli str. 220-291)

Wydatki (bez kosztów zarządzania) przypadające na poszczególne szkoły biorące udział w projekcie wynosiły od 38 604 zł (w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kalwarii Zebrzydowskiej) do 1 236 891 zł (w Zespole Szkół nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Wadowicach), co w stosunku do ogólnej kwoty projektu stanowiło, odpowiednio, od 0,5% do 17%.

(dowód: akta kontroli str. 300-303)

Koszty realizacji poszczególnych form wsparcia w ramach programów rozwojowych szkół do 31 grudnia 2014 r. wynosiły:

- kursy podnoszące kwalifikacje – 2 463 578 zł, tj. 42% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę uczestniczącą w projekcie wynosił 351 940 zł, a w przeliczeniu na jednego ucznia 672 zł;
- zajęcia dodatkowe i wyrównawcze – 764 632 zł, tj. 13% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 84 959 zł, a na jednego ucznia 112 zł;
- zajęcia z doradztwa zawodowego – 62 363 zł, tj. 1% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę biorącą udział w zadaniu wynosił 10 394 zł, a na jednego uczestnika szkolenia 119 zł;
- staże-wizyty zawodoznawcze, w tym koszty specjalistów ds. staży i praktyk – 448 831 zł, tj. 8% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę biorącą udział w zadaniu wynosił 56 104 zł, a na jednego uczestnika 185 zł;
- 4 tygodniowe staże wakacyjne – 649 452 zł, tj. 11% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 92 779 zł, a w przeliczeniu na jednego uczestnika tych zajęć 1 861 zł;
- zakup wyposażenia dla wszystkich szkół – 1 115 149 zł, tj. 19% łącznych kosztów PRS;
- obsługa projektu (wynagrodzenia liderów szkolnych, materiały biurowe) – 357 403 zł, tj. 6% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 39 711 zł, a w przeliczeniu na jednego uczestnika 26 zł.

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. ogólny średni koszt udziału jednego uczestnika w projekcie wynosił 479 zł.

(dowód: akta kontroli str. 303)

W 2015 r. Powiat zamierza zrealizować w ramach projektu zadania o łącznej wartości 602 343 zł. Planowane środki finansowe na PRS wynosiły 525 797 zł, a na zarządzanie projektem 76 546 zł.

(dowód: akta kontroli str. 304-306, 484-493)

Całkowity koszt realizacji projektu w powiecie wadowickim, tj. wydatki poniesione do 31 grudnia 2014 r. oraz wydatki planowane do poniesienia w 2015 r., wynosi 7 213 554 zł, co stanowi 5% łącznego budżetu projektu w województwie małopolskim¹⁶.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze. Projekt został zrealizowany efektywnie.

Ocena cząstkowa

3. Skuteczność programu

Opis stanu
faktycznego

W wybranych do szczegółowego badania NIK postępowań o udzielenie zamówienia publicznego¹⁷ Powiat stosował m.in. następujące wymagania w zakresie doświadczenia i kwalifikacji wykonawcy:

¹⁶ Łączne koszty realizacji w projekcie w województwie małopolskim zaplanowano w kwocie 154 mln zł.

¹⁷ Szczegółowym badaniem objęto: 10 kursów, 4 zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe, 3 zajęcia wyrównawcze, 4 staże-wizyty zawodoznawcze oraz 2 zajęcia w ramach doradztwa zawodowego – postępowania dotyczyły 2 szkół: Zespół Szkół

- w przypadku zajęć rozwijających kompetencje kluczowe oraz zajęć wyrównawczych – kompetencje wynikające z rozporządzenia w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁸ oraz trzyletnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć w pracy z uczniami w szkole ponadgimnazjalnej (zsz lub technikum);
- w przypadku kursów zawodowych – wykonawcy mieli się wykazać posiadaną wiedzą i doświadczeniem (wraz z rekomendacjami), dysponować odpowiednim potencjałem technicznym oraz zasobami zdolnymi do wykonania zadania;
- w przypadku staży-wizyt zawodoznawczych – wykonawca (tj. podmiot, który organizował pobyt uczniów – w tym np. przejazd, wyżywienie, nocleg – w miejscu gdzie odbywał się staż) musiał posiadać wiedzę i doświadczenie potwierdzone referencjami oraz dysponować osobami zdolnymi do wykonania zamówienia;
- w przypadku doradztwa zawodowego – wykształcenie wyższe magisterskie, posiadanie przygotowania pedagogicznego oraz kwalifikacji niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z powołanym wyżej rozporządzeniem, być nauczycielem mianowanym oraz posiadać dyplom ukończenia studiów podyplomowych z doradztwa zawodowego i posiadać wiedzę i doświadczenie w prowadzeniu zajęć będących przedmiotem zamówienia.

W celu wykazania spełniania przez wykonawców warunków konieczne było przedłożenie: m.in. oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu – wypełnione i podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania wykonawcy oraz wykazu (informacji) oświadczenia o osobie, która będzie wykonywać zamówienie (spełniające wymagania).

Wykonawcy złożyli wymagane dokumenty wraz z ofertami. Kryterium wyboru ofert była najkorzystniejsza cena (100%).

(dowód: akta kontroli str. 459-474)

Szczegółowym badaniem NIK objęto realizację (w 2 szkołach¹⁹) 10 kursów, 4 zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, 3 zajęć wyrównawczych, 4 staży-wizyt zawodoznawczych oraz 1 zajęcie w zakresie doradztwa zawodowego. Kursy, zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe, zajęcia wyrównawcze, staże-wizyty zawodoznawcze zrealizowano zgodnie z opracowanymi harmonogramami. We wszystkich zajęciach dodatkowych zrealizowano zaplanowaną liczbę godzin.

W przypadku kursu cukierniczego zorganizowanego w okresie od 18 do 20 marca 2013 r. dla uczniów Zespołu Szkół nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Wadowicach, lider szkolny projektem pismem z 11 października 2013 r. poinformowała m.in., że: *Opiekunowie grupy i uczniowie zgłaszali uwagi co do kwalifikacji i wiedzy prowadzącego kurs. Kurs dał możliwość utrwalenia wiadomości, które uczniowie posiadali. Niestety nie mieli możliwości rozwinąć i nabyć nowych umiejętności w zakresie cukiernictwa.*

(dowód: akta kontroli str. 544-594, 621-632)

Starosta Wadowicki – odnośnie działań podjętych po otrzymaniu przedmiotowego pisma – wyjaśnił, że: (...) *firma przeprowadziła kurs zgodnie z wymogami SIWZ. W trakcie trwania kursu lider szkolny ani też nauczyciel uczestniczący w kursie jako opiekun grupy nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń dotyczących nieprawidłowej realizacji założonych celów kursu. Nie wskazywała również na to analiza ankiet uczniów. Ośrodek Szkolenia Kursowego i Ustawicznego w Krakowie złożył wymaganą w SIWZ dokumentację w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wadowicach, na której podstawie została dokonana wypłata za realizację kursu zgodnie z zawartą umową. Informacja otrzymana w październiku 2013 r. od lidera szkolnego była dla nas zaskoczeniem. W tej sprawie przeprowadzono rozmowę z (...) wy-*

Centrum Kształcenia Ustawicznego im. św. Jana Pawła II w Radocy oraz Zespół Szkół nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Wadowicach.

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r., poz. 1207 ze zm.).

¹⁹ Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. św. Jana Pawła II w Radocy oraz Zespół Szkół nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Wadowicach.

konawcą kursu, która przyjęła do wiadomości opinię lidera, choć się z nią nie zgodziła. Poinformowała, że w przyszłości jej firma nie będzie przystępować do przetargów na organizację kursów w branży gastronomicznej. Na spotkaniach z liderami szkolnymi wielokrotnie zwracano uwagę na konieczność natychmiastowego reagowania w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości w realizacji wszystkich form wsparcia. Opisywana sytuacja miała charakter incydentalny, przez co zmobilizowała personel projektu i liderów szkolnych do prowadzenia wnikliwej obserwacji zajęć i bieżącego monitorowania zadań realizowanych w ramach projektu.

(dowód: akta kontroli str. 595-597)

Wszystkie szkoły wykonujące zadania w ramach projektu realizowały programy rozwojowe. W latach 2010-2014 przeprowadzono:

- 35 rodzajów kursów kwalifikacyjnych²⁰ w 7 szkołach we wszystkich branżach zawodowych objętych projektem, w których wzięło udział łącznie 3 667 uczniów, w tym 1 880 kobiet (51%) i 1 787 mężczyzn,
- zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe i zajęcia wyrównawcze realizowane w 9 szkołach we wszystkich branżach zawodowych objętych projektem, w których wzięło udział łącznie 6 837 uczniów, w tym 3 470 kobiet (51%) i 3 367 mężczyzn,
- zajęcia z doradztwa zawodowego w 6 szkołach w branżach zawodowych: budowlana, mechaniczno-mechatroniczna, informatyczno-elektroniczna, usługowa oraz turystyczno-gastronomiczna, w których wzięło udział łącznie 524 uczniów, w tym 386 kobiet (74%) i 138 mężczyzn,
- staże-wizyty zawodoznawcze w 8 szkołach we wszystkich branżach zawodowych objętych projektem, w których wzięło udział łącznie 2 420 uczniów, w tym 1 237 kobiet (51%) i 1 183 mężczyzn,
- staże 4 tygodniowe (wakacyjne) w 7 szkołach we wszystkich branżach zawodowych objętych projektem, w których wzięło udział łącznie 349 uczniów, w tym 197 kobiet (56%) i 152 mężczyzn.

W PRS uczestniczyło łącznie 13 797 uczniów techników oraz zasadniczych szkół zawodowych, w tym 7 170 kobiet (52%) i 6 627 mężczyzn.

(dowód: akta kontroli str. 307-317)

W latach 2010-2014 w ramach projektu dokonano zakupów sprzętu technodidaktycznego za łączną kwotę 1 115 149 zł. Sprzęt zakupiono na potrzeby wszystkich szkół biorących udział w realizacji projektu. Koszty przypadające na jedną szkołę wynosiły od 1% (Zespół Szkół Specjalnych w Wadowicach i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kalwarii Zebrzydowskiej) do 21% (Zespół Szkół nr 2 w Wadowicach) w stosunku do łącznych wydatków na ten cel. Branże zawodowe w ramach których dokonywano zakupów to: turystyczno-gastronomiczna, usługowa, mechaniczno-mechatroniczna, budowlana, rolno-przetwórcza oraz informatyczno-elektroniczna. Zakupiono m.in. laptopy, zestawy komputerowe z oprogramowaniem, drukarki, telewizory, tablice interaktywne, tablety, fantomy z zestawem do restytucji (wraz z elementami wymiennymi), aktorykę systemów pojazdowych, spawarki inwertowe, komplet obiadowy, zmywarkę do mycia szkła, walizkę do curvingu, zestaw panelowy oświetlenie pojazdu samochodu, zestaw panelowy sensoryka systemów pojazdu, skrzynię przekładniową automatyczną, wyposażenie do pracowni językowych, zestaw barmański, stanowisko egzaminacyjne dla zawodu technik geodeta tachimeter elektroniczny, stanowisko fryzjerskie wraz z wyposażeniem, zmywarkę kapturową z pompą odpływu.

(dowód: akta kontroli str. 307-325)

²⁰ Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, kurs prawa jazdy kat. B, kurs barmaństwa klasycznego, kurs florysty, kurs carvingu, kurs cukierniczy, kurs AutoCad podstawowy, kurs AutoCad dla zaawansowanych, kurs kosztorysowania, kurs obsługi maszyn budowlanych, kurs do obsługi i konserwacji urządzeń elektrycznych do 1 kV, kurs spawania, kurs programowania w systemie CNC, kurs Linux dla początkujących, kurs obsługi kasy fiskalnej i innych urządzeń sklepowych, kurs operatora koparko-ladowarki, kurs obsługi systemu komputerowego z zakresu zarządzania, transportu i spedycji, kurs barmana, kurs operatora wózków widłowych, kurs grafiki komputerowej, kurs przedstawiciela handlowego, kurs profesjonalnej hostessy, kurs operatora stolarskich linii produkcyjnych, kurs kelnera, język angielski w zawodzie, kurs projektowania geodezyjnego w oparciu o system GPS, kurs baristy, kurs sommeliera, kurs agroturystyki, kurs kosmetyczny wizażu i stylizacji paznokci, kurs obsługi systemów rezerwacyjnych w biurze podróży, kurs Flash z Action Script, kurs decoupage, kurs prawa jazdy kat. T, kurs kasjera złotowo-walutowego.

W ramach realizacji projektu prowadzone było doradztwo edukacyjno-zawodowe w 6 szkołach²¹, zarówno w technikach, jak i zasadniczych szkołach zawodowych. Doradztwo prowadzone było w branżach: budowlanej, mechaniczno-mechatronicznej, usługowej, turystyczno-gastronomicznej oraz informatyczno-elektronicznej, w zawodach: m.in. murarz-tynkarz, monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych, mechanik pojazdów samochodowych, technik informatyk, technik elektryk, technik pojazdów samochodowych, sprzedawca, kucharz, technik ekonomista, technik organizacji reklamy, technik handlowiec, technik logistik, technik hotelarstwa. Z doradztwa edukacyjno-zawodowego skorzystało łącznie 524 uczniów.

W ramach objętego szczegółowym badaniem NIK doradztwa zawodowego realizowanego w Zespole Szkół nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Wadowicach zajęcia prowadził podmiot zewnętrzny. Przedmiotem zawartej umowy²² było prowadzenie zajęć dodatkowych w ramach doradztwa zawodowego dla uczniów technikum kształcącego w zawodach technik handlowiec i technik organizacji reklamy. W ramach realizacji tego zadania w okresie od 8 listopada 2012 r. do 13 kwietnia 2013 r. odbyło się łącznie 52 godziny zajęć, które miały na celu ćwiczenie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej niezbędnej podczas rozwoju kariery zawodowej. Zajęcia realizowano jako warsztaty, ćwiczenia aktywizujące oraz uczniowie uczestniczyli w wycieczce do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach. Wśród uczniów przeprowadzono ankiety na rozpoczęcie zajęć oraz zakończenie i według zbiorczych wyników tych ankiet umiejętności uczniów zwiększyły się

(dowód: akta kontroli str. 326-327, 613-620)

W latach 2013-2014 Powiat nawiązał współpracę z 67 przedsiębiorcami. Były to takie przedsiębiorstwa jak hotele, przedsiębiorstwa remontowo-budowlane, ośrodki wypoczynkowe, restauracje, przedsiębiorstwa usług geodezyjno-kartograficznych, przedsiębiorstwa mechaniki samochodowej, wytwórcy mebli, zakłady instalatorstwa elektrycznego i remontowo-budowlanego, salony meblowe, zakłady przemysłu cukierniczego, straż pożarna, firmy logistyczne, przedsiębiorstwa turystyczno-integracyjne.

W ramach współpracy kształcono 349 uczniów (z 7 szkół) podczas staży wakacyjnych, w zawodach m.in.: technik budownictwa, technik mechanik, technik logistik, technik obsługi turystycznej, technik hotelarstwa, technik, żywienia i usług gastronomicznych, technik handlowiec, technik ekonomista, technik technologii drewna, technik organizacji reklamy, technik kelner, technik mechanizacji rolnictwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik geodeta, technik informatyk, technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, kucharz i kelner. Organizowano także staże-wizyty zawodoznawcze, w których uczestniczyło 2 420 uczniów (z 8 szkół).

Starosta Wadowicki wyjaśnił, że: *Szkoły prowadzone przez Powiat Wadowicki współpracują z przedsiębiorcami od wielu lat organizując praktyki dla uczniów wynikające z podstawy programowej. Powiat Wadowicki przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie jeszcze przed rozpoczęciem realizacji projektu nawiązał współpracę z kilkoma przedsiębiorstwami w zakresie planowanych w projekcie wizyt zawodoznawczych.*

W trakcie realizacji projektu wspólnie z dyrektorami szkół podjęto działania poszerzenia listy przedsiębiorców z uwagi na pojawienie się dodatkowej formy wsparcia jakim są staże 4-tygodniowe. Aktualnie Powiat Wadowicki współpracuje ze 110 przedsiębiorcami w sześciu branżach. Uczniowie realizują u przedsiębiorców staże wakacyjne i wizyty zawodoznawcze, dzięki którym rozwijają swoją wiedzę a przede wszystkim umiejętności praktyczne w zawodzie, w którym się kształcą, stają się bardziej mobilni na rynku pracy oraz rozwijają umiejętności pracy w zespole.

(dowód: akta kontroli str. 332-339, 511-539)

W ramach współpracy ponadnarodowej (seminaria tematyczne oraz wizyty studyjne) wzięło udział 42 uczniów z 7 szkół (zarówno technikum, jak i zsz) z branż: informatyczno-elektronicznej, usługowej, budowlanej oraz turystyczno-gastronomicznej. Reprezentowane zawody to: technik elektryk, technik elektronik, technik kucharz, technik handlowiec, technik

²¹ Doradztwa zawodowego w ramach projektu nie prowadzono w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. św. Jana Pawła II w Radoczy, w Zespole Szkół Specjalnych w Wadowicach oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kalwarii Zebrzydowskiej.

²² Umowa z dnia 1 października 2012 r.

usług fryzjerskich, technik budownictwa, technik obsługi turystycznej, fryzjer, murarz-tylnik oraz monter instalacji i urządzeń sanitarnych. Zadanie realizowano w latach 2012-2014.

W seminariach tematycznych realizowanych w latach 2013-2014 uczestniczyło 34 uczniów z branży budowlanej, informatyczno-elektronicznej oraz usługowej. W ramach tych zadań zrealizowano zajęcia nt.: „Programowanie robotów i budowa sterowników” (przeprowadzone przez ekspertów z Turynii), „Nowoczesne technologie w budownictwie, technice sanitarnej i klimatyzacji” (przeprowadzone przez ekspertów z Turynii) oraz „Handel i sprzedaż” (przeprowadzone przez ekspertów z Regionu Rodan Alpy).

W wizytach studyjnych realizowanych w latach 2012-2014 uczestniczyło 8 uczniów z branży budowlanej, usługowej oraz turystyczno-gastronomicznej. W ramach tych zadań zrealizowano wyjazdy do Turynii (5 uczniów) oraz Francji (3 uczniów).

(dowód: akta kontroli str. 303, 307-317)

Starosta Wadowicki wyjaśnił, że: *Starostwo Powiatowe w Wadowicach nie mało wiedzy o funkcjonowaniu Projektowego Centrum Wsparcia Edukacji Zawodowej, a tym samym nie korzystało z pomocy takiego Centrum.*

(dowód: akta kontroli str. 595-597)

Według stanu na 31 marca 2015 r. realizacja wskaźników projektu przedstawiała się następująco:

- 1) liczba uczestników indywidualnych biorących udział w projekcie wynosiła 3 952²³;
- 2) liczba szkół i placówek, które wdrożyły programy rozwojowe, wynosiła 16, tj. 100% zakładanej wartości;
- 3) liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych, wynosiła 2, tj. 100% zakładanej wartości;
- 4) liczba uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach projektu, wynosiła 3 179 uczniów, tj. o 165% więcej od zakładanej wartości, z czego liczba uczniów:
  - którzy ukończyli udział w stażach-wizytach zawodoznawczych wynosiła 2 830 uczniów,
  - którzy ukończyli udział w płatnych stażach, z możliwością wypłaty stypendium stażowego – 349;
- 5) liczba certyfikatów, uprawnień, zaświadczeń otrzymanych przez uczniów w ramach projektu wynosiła 11 274, z czego liczba certyfikatów:
  - potwierdzających nabyte kwalifikacje i uprawnienia, poprzez zdanie egzaminu wynosiła 2 596,
  - potwierdzających udział w kursach/zajęciach z kompetencji kluczowych/praktykach/stażach – 8 678;
- 6) liczba szkół lub placówek oświatowych wyposażonych w sprzęt techniczno-dydaktyczny wynosiła 16, tj. o 150% więcej od zakładanej wartości;
- 7) liczba szkół, które zostały wyposażone w nowoczesne materiały dydaktyczne wynosiła 12, tj. o 100% więcej od zakładanej wartości.

(dowód: akta kontroli str. 540-543, 605-612)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że usługi edukacyjne i szkoleniowe są usługami o charakterze niepriorytetowym²⁴. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych²⁵ do postępowań o udzielenie zamówień, których przedmiotem są usługi o charakterze niepriorytetowym, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących m.in. zakazu ustalania kryteriów oceny ofert na podstawie właściwości wykonawcy.

²³ W systemie sprawozdawczym projektu każdy uczeń odnotowany jest tylko raz bez względu na to w ilu formach wsparcia weźmie udział.

²⁴ Załącznik nr 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym (Dz. U. Nr 12, poz. 68).

²⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze. Podjęte w ramach projektu działania były skuteczne.

4. Oddziaływanie programu na potrzeby grupy docelowej

Opis stanu faktycznego

Ogólna liczba uczniów w szkołach zawodowych powiatu wadowickiego na koniec roku szkolnego 2009/2010²⁶ wynosiła 3 957. W latach szkolnych 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, liczba uczniów systematycznie malała, gdyż (na koniec roku szkolnego) wynosiła odpowiednio: 3 690; 3 485; 3 369; 3 225. Oznacza to, że w okresie realizacji projektu, w porównaniu do roku 2009/2010, spadek liczby uczniów wyniósł od 7% w roku 2010/2011 do 18% w roku 2013/2014. W roku 2014/2015 odnotowano wzrost liczby uczniów w porównaniu do roku 2013/2014 o 3%. W ogólnej liczbie uczniów szkół zawodowych uczniowie zasadniczych szkół zawodowych stanowili średnio 28%, a techników 71%.

Odsetek uczniów klas pierwszych w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych w stosunku do ogólnej liczby absolwentów gimnazjów na terenie powiatu kształtował się na poziomie od 53% w latach 2010/2011 i 2013/2014 do 62% w roku 2009/2010. W badanym okresie wynosił on średnio 55%, podczas gdy na terenie województwa małopolskiego wynosił średnio 54%. Z kolei odsetek uczniów klas pierwszych szkół zawodowych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów w tych typach szkół w roku 2014/2015 wynosił 28% i był o 3 punkty procentowe niższy niż w roku bazowym. W porównaniu do poziomu odsetka uczniów klas pierwszych na terenie całego województwa małopolskiego, który w roku 2014/2015 wynosił 38%²⁷, był on o 10 punktów procentowych niższy.

Liczba absolwentów szkół zawodowych na terenie powiatu spadła z 1 148 w roku bazowym do 731 w roku 2013/2014, tj. o 36%, przy czym w roku 2014/2015 liczba absolwentów wzrosła do 893. Odsetek absolwentów szkół zawodowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów w tych typach szkół w roku 2014/2015 wynosił 27% i był o 2 punkty procentowe niższy niż w roku bazowym i o 1 punkt procentowy niższy od odsetka absolwentów na terenie całego województwa, który wynosił 28%²⁸. Najwyższy odsetek absolwentów, tj. 30%, odnotowano w latach 2010/2011 i 2011/2012, a najniższy, tj. 23%, w roku 2013/2014.

Odsetek absolwentów przystępujących do egzaminów zawodowych wynosił od 86% w latach 2009/2010 i 2010/2011 do 92% w roku 2013/2014. W zasadniczych szkołach zawodowych kształtował się na poziomie od 76% (2013/2014) do 81% (2009/2010), a w technikach od 90% (2010/2011) do 96% 2013/2014.

W przypadku zdawalności egzaminów zawodowych występowały wahania tego wskaźnika w badanym okresie. W roku 2013/2014 egzamin z wynikiem pozytywnym zdało 84% uczniów, tj. o 2 punkty procentowe więcej niż w roku bazowym. Najniższy poziom, tj. 80%, odnotowano w roku 2012/2013, a najwyższy, tj. 86%, w roku 2010/2011. W przypadku zasadniczych szkół zawodowych wskaźnik ten kształtował się na poziomie od 87% (2011/2012) do 99% (2013/2014), a w technikach od 75% (2009/2010) do 83% (2010/2011).

Zdawalność egzaminów zawodowych zarówno przez uczniów zasadniczych szkół zawodowych, jak i techników, kształtowała się powyżej średnich dla województwa małopolskiego²⁹ w całym badanym okresie. Różnice wynosiły od 6 do 21 punktów procentowych w przypadku zasadniczych szkół zawodowych i od 7 do 15 w technikach.

(dowód: akta kontroli str. 328-331)

²⁶ Rok szkolny 2009/2010 przyjęto jako rok bazowy do porównań. Realizacja projektu rozpoczęła się w roku szkolnym 2010/2011.

²⁷ Według danych uzyskanych z Kuratorium Oświaty w Krakowie łączna liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych dla młodzieży na terenie województwa małopolskiego wynosiła 82 384, a łączna liczba uczniów klas pierwszych w tych typach szkół – 30 918.

²⁸ Według danych uzyskanych z Kuratorium Oświaty w Krakowie łączna liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych dla młodzieży na terenie województwa małopolskiego wynosiła 82 384, a łączna liczba absolwentów w tych typach szkół – 22 814.

²⁹ Wskaźniki ustalono na podstawie wyników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie zamieszczonych na stronach internetowych <http://www.oke.krakow.pl/inf/statiopages/index.php?page=20081007120843758>. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych na terenie województwa w latach 2009/2010 – 2013/2014 wynosiła, odpowiednio: 86%, 83%, 81%, 84%, 78%.

Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w technikach na terenie województwa w latach 2009/2010 – 2013/2014 wynosiła, odpowiednio: 66%, 68%, 69,5%, 71%, 73%.

W okresie 2010-2015 uczniowie uzyskali łącznie 11 274 certyfikaty w ramach projektu³⁰. Były to certyfikaty w formie: zaświadczeń według wzoru Ministerstwa Edukacji Narodowej, dyplomów, certyfikatów w języku polskim i języku obcym (np. angielskim), książeczek (np. książeczek operatora wydanych przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) oraz świadectw (np. świadectw potwierdzających pozytywny wynik sprawdzianu na uprawnienia operatora koparko-ladowarki wydanych przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego).

(dowód: akta kontroli str. 328-331, 544-547, 576-578, 592-594)

Starosta Wadowicki wyjaśnił, że: *Szkoły realizujące projekt w powiecie przez cały okres realizacji projektu ściśle współpracują ze sobą. Współpraca polega przede wszystkim na wymianie doświadczeń dot. między innymi rodzaju i tematyki proponowanego kursu, tematyki zajęć dodatkowych, organizacji i programu stażu czy wizyt zawodoznawczych. Organizowane były cykliczne spotkania liderów szkolnych w Starostwie Powiatowym oraz w poszczególnych szkołach. Liderzy szkolni oraz personel Biura ds. realizacji projektu uczestniczyli w spotkaniach standaryzujących organizowanych przez lidera projektu w wielu tematach np. zamówieniach publicznych, organizacji kursu itp. Powiat Wadowicki współpracował z powiatami ościennymi takimi jak: powiat suski, powiat krakowski, powiat myślenicki oraz liderem projektu.*

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

Według Starosty Wadowickiego: *Nowoczesne sposoby nauczania i kształcenia prowadzone są we wszystkich branżach i szkołach realizujących projekt. Zarówno na zajęciach teoretycznych, jak i praktycznych, dzięki zakupionym pomocom techno-dydaktycznym w ramach projektu upowszechnia się nowoczesne metody nauczania takie jak: metoda tekstu przewodniego, metoda projektu edukacyjnego, metoda webquest, metoda flipped classroom – „odwrócone nauczanie” czy metoda peerlearning. Metody te zostały zastosowane we wszystkich szkołach realizujących projekt. Wykorzystywane są platformy edukacyjne, zajęcia językowe prowadzone są w nowych pracowniach językowych, wykorzystywane są tablice interaktywne i projektory. Wykorzystanie najnowszych technologii oraz wielozmysłowe przekazywanie treści programowych utrwala nabytą przez uczniów wiedzę i uświadamia możliwości jej wykorzystania w funkcjonowaniu osobistym i zawodowym.*

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

Starosta Wadowicki wskazał, że: *Współpracowano z przedsiębiorcami w zakresie realizacji staży czy wizyt zawodoznawczych. Współpraca polegała na przygotowaniu wspólnie ze szkołą programu stażu, dostosowanego do ucznia, organizacji stażu – uzgodnienia terminów, przydzielenia opiekuna stażu, określenia celów stażu itp. Liderzy szkolni współpracowali z przedstawicielami Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej uczestnicząc w konferencjach poświęconych szkolnictwu zawodowemu, z Kuratorium Oświaty czy uczelniami wyższymi, z którymi nawiązano współpracę.*

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

Starosta Wadowicki stwierdził, że: *Szkoły prowadzone przez Powiat współpracują z przedsiębiorcami od wielu lat organizując praktyki dla uczniów wynikające z podstawy programowej. Powiat przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie jeszcze przed rozpoczęciem realizacji projektu nawiązał współpracę z kilkoma przedsiębiorstwami w zakresie planowanych w projekcie wizyt zawodoznawczych. W trakcie realizacji projektu wspólnie z dyrektorami szkół podjęto działania poszerzenia listy przedsiębiorców z uwagi na pojawienie się dodatkowej formy wsparcia jakim są staże 4-tygodniowe. Aktualnie Powiat Wadowicki współpracuje ze 110 Przedsiębiorcami w sześciu branżach: Uczniowie realizują u przedsiębiorców staże wakacyjne i wizyty zawodoznawcze, dzięki którym rozwijają swoją wiedzę a przede wszystkim umiejętności praktyczne w zawodzie, w którym się kształcą, stają się bardziej mobilni na rynku pracy oraz rozwijają umiejętności pracy w zespole.*

(dowód: akta kontroli str. 332-339, 511-539)

Starosta Wadowicki wyjaśnił, że: *Powiat Wadowicki prowadził promocję projektu poprzez wywieszenie plakatów, banerów i rollapów (otrzymanych od lidera projektu) w każdej szkole ponadgimnazjalnej biorącej udział w projekcie, umieszczał informację na stronach internetowych.*

³⁰ Jeden uczeń mógł uzyskać kilka certyfikatów.

towych powiatu i poszczególnych szkół. Informację o projekcie przekazywano również na corocznych sesjach Rady Powiatu. Na organizowanych przez Powiat corocznych Targach Oświatowych informowano uczniów zarówno gimnazjów, jak i uczniów szkół ponadgimnazjalnych, o różnych formach wsparcia, z których mogą korzystać w poszczególnych szkołach. O realizowanych działaniach w projekcie informowani byli również rodzice na organizowanych przez szkoły spotkaniach. W lokalnej prasie zamieszczane były artykuły dotyczące Projektu. Młodzież z naszych szkół uczestniczyła w organizowanych przez Lidera Projektu Festiwalach Zawodów, Konkursach pn. „Mam zawód. Mam fantazję”, seminariach tematycznych czy wizytach studyjnych we Francji czy w Niemczech.

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

Na stronie internetowej Powiatu (w zakładce *Aktualności*) umieszczono informacje o realizowanym projekcie³¹.

(dowód: akta kontroli str. 598-604)

Starosta Wadowicki stwierdził, że: *Przy realizacji projektu nie występowały problemy, które mogły mieć wpływ na prawidłową i terminową jego realizację. Trudnością było natomiast przeprowadzanie przetargów na organizację zajęć dodatkowych, tj. zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, zajęć wyrównawczych czy zajęć z doradztwa zawodowego. Naszym zdaniem prowadzenie ww. zajęć powinno być kompetencją nauczycieli pracujących w szkole. Aby zajęcia zostały przeprowadzone w sposób celowy, oszczędny i efektywny należało przygotować autorskie plany zajęć, o tematyce i celach dostosowanych do danej grupy uczniów, przez nauczycieli uczących w poszczególnych klasach, aby zrealizować założenia projektu. Nie można realizować określonego programu bez zdiagnozowania potrzeb i uwzględnienia psychofizycznych możliwości ucznia. Organizacja takich zajęć z zastosowaniem przepisów PZP powodowała, iż do przetargu ofertę składały firmy, które „podkupywały” nauczycieli z poszczególnych szkół informując, iż osoby zgłoszone w ofercie przetargowej zrezygnowały z prowadzenia zajęć z powodów osobistych. Takie sytuacje powodowały często konieczność ogłoszenia kolejnego przetargu, a tym samym opóźnienie planowanego terminu rozpoczęcia zajęć. Trudności te nie spowodowały zawieszania zajęć. Naszym zdaniem organizacja tego rodzaju zajęć nie powinna podlegać przepisom PZP.*

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

Starostwa Wadowicki wyjaśnił, że: *Doświadczenia zdobyte przy realizacji projektu są bardzo cenne. Wskazują bowiem nie tylko w jaki sposób organizować różne formy wsparcia uczniów w kształceniu zawodowym, ale przede wszystkim weryfikują zamierzone w projekcie cele i wskaźniki. Dają one możliwość zdobycia wiedzy, w jaki sposób wzmacniać uczniów w ich rozwoju, a więc :*

- zwiększając umiejętności praktyczne,
- zwiększając kompetencje kulturowe (zmianę postaw, łamanie stereotypów, otwartość),
- zwiększając kompetencje osobiste (wzrost samooceny, poprawę własnego wizerunku, zdyscyplinowanie)
- zwiększając poziom motywacji (wiarę we własne siły, zwiększenie aspiracji i motywacji do pogłębiania wiedzy)

Powiat Wadowicki czynił starania w dotarciu do wszystkich przewidzianych grup docelowych, co było dość ambitnym przedsięwzięciem. Promocja projektu i bieżąca weryfikacja wskaźników pozwoliła w osiągnięciu przez uczniów ogromnej liczby wydanych certyfikatów i zaświadczeń. Udział Powiatu w tak ogromnym przedsięwzięciu dotyczącym kształcenia zawodowego z pewnością przyczynił się do wypromowania wielu zawodów np. technika usług fryzjerskich, technika organizacji reklamy, technika logistyka, technika spedytora, technika geodety czy technika obuwika oraz monterów zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, wpłynął na zmianę lokalnej polityki oświatowej w zakresie rozwoju lokalnego rynku pracy i zwiększania szans życiowych i zawodowych uczniów uznając kształcenie zawodowe jako trzon rozwoju regionu. Wiedzę i doświadczenie zdobyte w projekcie zostaną z pewnością wykorzystane w momencie przystąpienia Powiatu do nowego projektu.

Starosta Wadowicki stwierdził, że: *Decyzja dotycząca kontynuacji zadań realizowanych w ramach projektu będzie należała do Rady Powiatu. Aktualnie odbywają się liczne spotka-*

³¹ www.powiat.wadowice.pl

nia dotyczące zadań realizowanych w ramach nowej perspektywy finansowej POKL na lata 2014-2020. Jeżeli Powiat Wadowicki otrzyma wsparcie finansowe ze środków POKL z pewnością kontynuowane będą 4-tygodniowe staże u przedsiębiorców i wizyty zawodoznawcze. Kontynuowane będą te kursy, które dają uczniom dodatkowe uprawnienia i kwalifikacje. Zajęcia dodatkowe natomiast powinny być realizowane w ramach dodatkowej godziny wynikającej z Karty Nauczyciela. Bez zewnętrznych środków finansowych nie będzie możliwe finansowanie takich zadań jakie realizowane są w ramach projektu.

(dowód: akta kontroli str. 513-539)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

W związku z brakiem uwag do kontrolowanej działalności i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia 13 lipca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.
Jan Kosiniak
Wicedyrektor

Kontrolerzy:

Barbara Madejska
Specjalista kontroli państwowej

Anna Kępa-Biraga
Specjalista kontroli państwowej

³² Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.